

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare odată pe săptămână.

Un număr 3 lei.

Director: MARIAN SASU.

Prim colaborator: TOMA COCIȘIU

COLABORATORI:

I. Aldea, I. Dobre, A. Duvlea, Eman. Muntean, A. Ocnean, P. Petringenar, I. Pitic, A. Popa, Gh. Spătăceanu, Elena Dr. Stoianovici, N. Borza, I. Raica, Gr. Urșu, T. Trifa, V. Zdrenghea.

ABONAMENT: 150 lei pe an pentru membrii corpului d'actice, iar pentru comitele școlare și partic. 180 lei. Redacția și Administrația la biroul Revizoratului școlar — Aiud.

IBSEN.

La Oslo s'au început serbările pentru centenarul lui Ibsen. Colosul dela nord, cum a fost supranumit, în dramele sale nu a urmărit numai savurarea prin citire a operei artistice. Dramele lui Ibsen nu sunt create, ca după citire să-ți cadă cartea din mână și să poți trece la ocupații de alt ordin; citirea lor te pune pe gânduri.

E un mare realist. Nu cruță nimic. Înaintea condeii lui se pleacă și individul cu slăbiciunea de voință, cu înclinările atavice și societatea cu stălpii ei măcinați de imoralitate, când la fațadă se întrec să pară bărbați întregi.

Sufletul lui potolit în priveliștile fiordurilor din Norvegia nu se revoliță. Nu revoluție pentru curmare cere el ci evoluție spre a lecuî răul și a înscăuna binele.

Cis.

Chemare

către toți bunii Români din toate colțurile Țării.

Frați Români,

Războiul de întregire a neamului, fără seamăn în istoria lumii, a sdruncinat din temelii buna rânduială între națiunile Europei.

Pacea care a pus capăt războiului nu a reușit însă, să potolească ura plină de patimi răsbunătoare a învingătorilor.

Știți cu toții că popoarele înfrânte sunt nemulțumite. Ele pândesc prilejul nimerit să schimbe hotărârile țărilor, statornicite pe temeiul dreptății.

Bătuți fiind, învingătorilor le-a fost ușor să le ia armele, tocmai ca să împiedice răsvrătirea lor și să hotărască o pace trăinică după atâta vărsare de sânge.

Numai se numește că s'ar fi statornicit liniștea! căci nemulțumii, înfrânți eri, neamuri haine și cu pică pe cei ce luptară în numele sfintei dreptăți, găsiră calea de a se înarma în ascuns.

Ei vor să se folosească de o armă nouă, de o putere omorătoare neînchipuit de grozavă și anume: Aviația.

Datori suntem să cunoaștem primejdia ce ne așteaptă dela cei înfrânți eri, tocmai că să ne putem apăra.

Frați Români,

E drept că sborul cu aeroplanul a fost la început un vis frumos, răsădit dealungul veacurilor de toți înaintașii noștri, ca una din izbânzile cele mai de seamă ale omenirii.

Care din noi și-ar fi închipuit că pasărea cuminte, făcută din lemn și pânză, născocită cu atâta trudă, poate să imprăștie atâtea grozăvii, atâtea moarte între oamenii făcuți toți la un fel, adică după chipul și înfățișarea Domnului!

Dacă ar fi să amintim cele petrecute la noi, apoi numai Bucureștii au primit de sus câteva sute de bombe ce s'au sfărâmat în mii de schije ucigătoare de lume nevinovată.

Doar într-o singură zi s'au cules depe străzile Capitalei Țării Noastre, sute de trupuri neinsuflățite sfârticate de bombele vrășmașe.

Mare desnădejde a svârlit această ispravă ucigașă a dușmanilor noștri, în inima populației românești.

Oștirea și-a dat seama, că pieptul soldaților nu a fost in-deajuns ca să scutească viața celor dinăuntru țării.

E adevărat că nici tranșeea, nici sârma ghimpată, nici tunul cel năprasnic nu pot opri puzderia de aeroplane vrășmașe cari vor putea oricând trece, nestingherite, pe deasupra pământului, oricât de bine înarmat ar fi acesta.

Căci împotriva mașinărilor dușmane, tot cu mașinăria poți răsbi, iar împotriva aeroplanului tot cu aeroplanul poți birui.

Dacă aviația este atât de trebuincioasă zilelor de mâine, ea ne este de folos numai dacă noi, cu toții, o ajutam.

Aeroplanul este o armă foarte scumpă și oricâte mașini sburătoare ar face stăpânirea, ele tot nu vor fi indostulătoare strajei noastre.

Dacă veți ca România întregită să trăiască fericită și liberă trebuie să dați aviației mai mult decât i-ați dat până acum.

Și cât i-ați dat până acum, nici nu vrem să mai întrebăm! Pentru că singuri veți recunoaște că nu i-ați dat mai nimic. În schimb vă vom spune noi, ce vi-se poate întâmpla dacă nu veți sprijini aviația așa cum trebuie.

Frați Români,

Cei bătuti eri spum mereu că vor să se refuiască cu noi.

Dacă vor apuca să se refuiască iar cu noi, vor afla noi chipuri în care aeroplanul, arma fără stavilă a aerului, va svârli de sus o infiorătoare moarte.

Lucrurile acestea nu sunt basme pentru sugaci, dovadă că ele s'au mai întâmplat.

Doar că vremurile de pace, ne-au făcut să uităm și să nu mai luăm în seamă grozăvia primejdiilor prin care am trecut eri.

Pe lângă bombele cari prin explozie vor trimite pretutindenii schijele lor omorătoare, pe lângă altele ce vor aprinde în vâlvătăi uriașe, orașe și sate întregi, aeroplanele dușmane vor purta peste tot locul, prăpădul unei morți în chinuri grozave, asvârlind bombe cu gaze înăbușitoare.

Ce să mai spunem și de putința de a svârli de sus, să-mântă molimelor celor mai grozave, care ar umple lumea de holeră, ciună, tifos exantematic...

Aceste lucruri nu sunt neadevăruri.

Ele s'ar întâmpla dacă nu am lua seama să ne facem aeroplane multe, care să taie dușmanilor noștri pofa să ne atace.

Ne facem numai datoria să vă deschidem ochii!
 Cine are urechi de auzit să audă!
 Apărați-vă viața voastră și a familiei voastre!
Aeroplanul e arma care e straja sigură a tuturor Românilor.

Frați Români,

Dumnezeu Sfântul să dea să nu mai avem un războiu că tare multă durere aduce. Dacă pace vom avea, străjuiți de aeroplane, apoi aceste păsări folosesc și vremurilor de liniște.

Ca mâine lumea nu va mai călători cu trenul, ci cu aeroplanul.

Căci el unește Iașul cu Bucureștii în două ceasuri, Turnul Severin cu Chișineul în vre-o cinci, Constanța cu Craiova în patru.

Mai pomenim și de aviatorul Lindbergh care a trecut oceanul, din America în Europa în 33 de ore, deși vapoarele cele mai iuți fac acest drum într'o săptămână.

Intocmai ca și drumul de fier, o rețea nevăzută de linii aeriene — așa spun aviatorii că se numesc — acoperă azi tot pământul.

Dacă nu vrem să rămânem în urma ocelorlalte țări, trebuie să sprijinim și aviația civilă, care în viitor va apropia pe oameni, înlesnind drumurile călătorilor și transportul mărfurilor.

Frați Români,

Oamenii de bine și luminați din această țară, și-au dat seama de primejdia ce ne amenință dacă nu avem aeroplane destule, după cum au înțeles și folosul pe care-l are țara dacă țara are cât mai multe aeroplane.

La aceste nevoi ale țării, de timp de război, ca și de timp de pace, s'au gândit oamenii cu drag de țară, care au înființat A. R. P. A. Poporul român e un popor cuminte și iubitor de Patrie. El a înțeles totdeauna că un popor care nu-și ia din vreme măsurile de apărare, e osândit să sufere robia și să gămă sub jug strein.

De o asemenea rușine, ne-a ferit până acum Dumnezeu și vitejia soldatului nostru. Să ne gândim și de acum înainte să nu lăsăm să se dărâme lucrul făcut de părinții și de frații noștri, cu sângele lor! Să punem umăr la umăr, și dând fiecare cât putem, să ajutăm la inzestrarea țării cu aeroplane. Oricât de puțin veți da, obolul vostru e binevenit și folositor. Fiindcă, fie chiar și 20 lei pe an, ei tot folosesc. Cu acești 20 lei dați de

fiecare din noi, se cumpără șurubul sau sârma care ține bine legată aripa unui aeroplan românesc, sortit să apere libertatea țării noastre și să ocrotească viața noastră și a familiilor noastre. Este o datorie românească și o mare cinste să vă înscrieți toți la A. R. P. A., ajutând fiecare după puterile voastre. *Gologanul vostru vă asigură chiar viața voastră:*

Frați Români,

Asociația Română pentru Propaganda Aviației, a făcut din ziua de 8 Aprilie o mare sărbătoare a Neamului și a Aviației pentru că vrea să încerce azi dragostea voastră de Patrie.

Președintele Asociației, Ministrul nostru de Răsboiu, înconjurat de toți sfinții și oamenii luminați ai neamului, vă mulțumește pentru darul vostru, care va fi vărsat chiar la Banca Națională a României.

Cred că veți da cu bucurie gologanul, ca unii cari ați înțeles rosturile aviației, cum ați înțeles și datoria voastră, către voi, către familie, către Țară.

Țara vă va fie recunoscătoare:

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Asociația Română pentru Propaganda Aviației

**Sprrijinind Aviația
vă sprijiniți pe voi înși-vă**

Chemare către toți iubitorii de țară.

Răspunzând unei nevoi vitale care până acum nu a fost îndeajuns de înțeleasă și sprijinită. Asociația Română Pentru Propaganda aviației (A. R. P. A.) pășește înainte la realizarea programului ei, încrezătoare în reușita ideilor pe care le răspândește în folosul Țării.

Nu e o taină pentru nimeni că războiul a creiat și nemulțumiți care se pregătesc din nou de lupte cu armă a căror putere omorătoare întrece închipuirea cea mai bogată.

Ei construiesc pe ascuns sute și mii de aeroplane, care mâine, în ziua cea mare pândită de ei ceas cu ceas, vor înegri seninul cerului și vor zvârli pretutideni moartea în chipuri nebănuite azi și mult mai crude decât cele din 1916!

Bombe cu schije ucigătoare, gaze și microbi de molimi de tot felul, vor fi zvârlite de sus din belșug și vor ucide, fără scăpare, femeea, copilul, bătrânul rămas la vatră ca și pe războinicul depe front.

Impotriva puhoiului ucigaș de aeroplane vrăjmașe nu se poate lupta decât tot cu aeroplane.

Doar el poate opri moartea înaripată, doborând-o înainte de ași fi zvârlit veninul.

Asta este primejdia care ne așteaptă și cu siguranță că ea se va abate, dacă nu asupra-ne asupra copiilor noștri.

Dacă dorim pacea, trebuie să o pregătim din vreme și o pregătim cu armata aeroplanelor noastre, straja cea mai impunătoare a României întregite.

Or aviația valorează atât cât noi cu toții îi dăm!

Dar avionul mai e neapărat trebuincios și timpurilor de pace. El e mijlocul de locomoție și transport al viitorului, care va duce peste graniți nu numai călători grăbiți, vesti calde și mărfuri scumpe, ci și faima națiunii noastre, făcând să fâlăie în cele patru colțuri ale lumii, mândru nostru tricolor.

Păienjeniișul liniilor aeriene acoperă azi tot globul, iar zborul devine tot mai sigur. Dacă vrem să nu rămânem în urma tuturor celorlate țări, lucru care înseamnă sclavia economică, trebuie să sprijinim tot atât de mult și aviația „civilă” (care de altfel în timp de războiu e tot atât de folositoare ca și cea militară).

Iniunțată dintr'o înaltă pornire patriotică și luând exemplul dela vecinii noștri care contribuiesc cu toții pentru aviația lor, A. R. P. A. și-a propus următorul program:

— Să adune prin obol public, sumele necesare construirii a cât mai multe avioane atât de necesare apărării noastre nationale ca și propășirii noastre economice.

— Să facă cunoscut și să câștige încrederea publicului în acest mijloc de locomoțiune al viitorului, ca și în România Mare să se călătorească și să se facă transporturi de tot felul cu avionul, care își va avea o întreagă rețea de linii.

— Să încurajeze pe aviatori și pe tehnicieni ca pe unii cari vor fi luptătorii de mâine ai aerului, făcându-i cunoscuți opiniei publice și deci iubiți și sprijiniți.

Mijloacele întrebuințate de A. R. P. A. pentru atingerea scopului sunt variate. Pe lângă anualul obol al membrilor ei, ea organizează cursuri, conferințe de propagandă, expoziții, meetin-guri, raiduri, manifestări aviatiche diverse, acordă premii și alte recompense.

Dacă aviația este necesară și A. R. P. A. dă tuturor posibilitatea practică de a contribui la binele și apărarea Patriei, apoi Asociația ar trebui să cuprindă pe toți bunii Români.

A. R. P. A. face un călduros apel de înscriere iar obolul anual e de cel puțin 20 lei, lăsându-l la posibilitățile și dărnicia fiecăruia.

Ea se adresează tuturor celor ce au făcut războiul, pentru că înscriindu-se ca adepți ai A. R. P. A. nu fac decât a continua opera de ieri când au întregit România.

Mai ales tineretul care a primit un ideal gata făurit de părinții lor și doar vis pentru bunici, au cu atât mai mult datoria să cultive iubirea de țară.

Inscrieți-vă, așa dar, cu toții la A. R. P. A. căci datorie către Patrie vă faceți!

Partea oficială.

Toate ordinele și circularele, ce se vor publica în partea aceasta a revistei, vor trebui să fie imediat înregistrate și executate conștientios de către cei vizajați.

Revizoratului școlar al jud. Albe.

No. 1142—1928.

On. Minister al Instrucțiunii cu ordinul No. 25191—1928 ne face cunoscut, că s'a hotărât ca ziua de 8 Aprilie, **Duminica Florilor** să fie considerată „**Ziua Aviației**“. Toate autoritățile pendinte de toate Ministerele, vor da concursul lor pentru ca în această zi toată suflarea românească să participe la manifestările ce se vor face în favoarea aviației noastre naționale.

Școala și exponenții ei sunt chemați în primul rând să contribuie la reușita ideii și acțiunii de apărare națională, alături de armată și să lumineze poporul asupra importanței aviației și nevoei țării noastre în această privință.

În consecință invităm pe toate direcțiunile școlilor noastre să ia imediat contact cu autoritățile locale bisericesti și civile cu acăror concurs să adune populația adultă la școală, unde vor ține cuvântări căutând să convingă lumea să-și dea obolul cât de modest pentru strângerea fondurilor de crearea a marelui flote aeriene de apărare a țării. Cuvântarea pentru propagarea aviației se publică în alt loc al revistei noastre.

Pentru ajungerea mărețului scop s-ar putea aranja atunci cu concursul elevilor chiar și o mică sezătoare culturală. Cu un cuvânt se vor întrebuița toate mijloacele posibile pentru a îndupleca populația ca să jertfească cât de puțin pentru aviația noastră națională. Nici un suflet românesc nu este iertat să se sustragă dela aceasta îndatorire patriotică.

În legătură cu aceste direcțiunile școlilor noastre vor da organelor administrative tot concursul efectiv pentru constituirea comitetelor locale de propagandă a aviației.

Despre cele îndeplinite și rezultatul obținut ne veți raporta.

No. 1110—1928.

Către toate Direcțiunile școalelor primare de stat din jud. Alba.

Avem onoare a Vă aviza, că On. Ministr. al Instrucțiunii cu ord. No. 30593—1928 a dispus întocmirea recenzământului obligațiilor în vârstă de școală pentru anul școlar 1928—1929 spre care scop V-am expediat prin postă formularele necesare, pentru a le completa cu datele necesari până la data de 15 Iunie a. c.

Pentru întocmirea exactă a recenzământului, Vă atragem atențiunea a vă conforma instrucțiilor de pe formulare.

Formularul lit. A. să va păstra în arhiva școalei DV. iar formularul lit. B. rezumativ ni se va înainta oficiului nostru până la data mai sus indicată.

În legătură cu aceste Vă punem în vedere, că legea Institutului de Statistică Generală a Statului prevede pedepse la art. 22 (alin. a. b.) pentru acei cari nu vor completa și înainta la timp aceste formulare, On. Minister nu mai admite să se mai continue starea din trecut, când unele școale înaintau Rev. situațiile statistice cu întârzieri.

Revizor, M. Sasu.

Toți restanțierii revistei noastre — domni învățători și comitete școlare — sunt rugați cu stăruință să achite de grabă abonamentul pentruca să putem acoperi și noi cheltuielile împreunate cu tipărirea și expedirea revistei.

* Situația fondurilor noastre la finea lunii Martie corente era următoarea: Asociația de înmormântare: 87323 lei; Cămin: 53844 lei.

* Vacanța paștilor începe din 7 (orale 10 dim.) și ține până în 22 inclusivă l. c.

* *Poșta Redacției.* Dlui A. Ș. în C. Articolul „Din chemarea învățătorului” nu se poate publica.